

ชื่องานวิจัย	การพัฒนาสื่อการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมกับชุมชนโดยใช้พิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์
ผู้วิจัย	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนิรุทธิ์ สติมัน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกนถน บ่างท่าไม้
ปีที่เผยแพร่	พ.ศ. 2557

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพ บริบทชุมชนและการเรียนรู้ของชุมชนจากพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น 2) พัฒนาสื่อการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมกับชุมชนโดยใช้พิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ 3) ประเมินประสิทธิผลการใช้สื่อการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมกับชุมชนโดยใช้พิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ และ 4) นำเสนอแนวทางการใช้สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นโดยใช้พิพิธภัณฑ์แบบมีส่วนร่วมกับชุมชนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ ไปปรับปรุงและขยายผลของแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) ผู้แทนชุมชนจาก 4 พื้นที่ จำนวน 38 คน และ 2) ผู้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ ได้แก่ นักเรียน นักศึกษา และผู้สนใจ จำนวน 200 คน โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยไม่อาศัยความน่าจะเป็น (Non Probabilistic Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสำรวจข้อมูลพื้นฐานของชุมชน 2) ประเด็นการสัมภาษณ์สภาพและความต้องการสื่อการเรียนรู้ 3) ประเด็นการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ร่วมกับชุมชน เพื่อศึกษาสภาพความต้องการสื่อ 4) สื่อการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ที่พัฒนาขึ้นตามความต้องการ 5) แบบประเมินคุณภาพสื่อ และ 6) แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อสื่อการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพชุมชนและสภาพพิพิธภัณฑ์/แหล่งเรียนรู้ที่ศึกษา จำนวน 4 แห่ง มีจุดเด่นในด้านการเป็นแหล่งเรียนรู้ที่แตกต่างกัน จำแนกตามลักษณะเนื้อหาในการจัดแสดง แบ่งเป็นพิพิธภัณฑ์ 1 แห่ง และแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น 3 แห่ง การมีส่วนร่วมของคนในชุมชนแต่ละพื้นที่มีความต้องการสื่อการเรียนรู้และสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์พิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ของตนเองและให้การสนับสนุนในทุกภาคส่วน 2) การพัฒนาสื่อการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ที่พัฒนาขึ้นจำนวน 12 ประเภท ประกอบด้วย สื่อมัลติมีเดีย 3 เรื่อง สื่อวีดิทัศน์ 4 เรื่อง สื่อสิ่งพิมพ์หนังสือเล่มเล็ก 1 เล่ม โปสเตอร์แผ่นพับ 3 ชุด และเว็บไซต์ 3) ผลการประเมินคุณภาพสื่อและการทดลองใช้สื่อการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์และกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับชุมชนพบว่า สื่อการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นผ่านการประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ มีคุณภาพในระดับเหมาะสมมากในทุกชนิด ส่วนกิจกรรม

การเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์พบว่า ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมในระดับ
มากทุก ๆ กิจกรรม

คำสำคัญ: สื่อการเรียนรู้ เทคโนโลยีการศึกษา การมีส่วนร่วมกับชุมชน การเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์
พิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น

Research Title	The Development of Learning Media with Community Participation on Museum and Local Learning Resources for the Creative Learning
Researchers	Assistant Professor Anirut Satiman, Ed.D. Assistant Professor Eknarin BangThamai, Ph.D.
Year	2014

ABSTRACT

The objectives of this study were: 1) to study the community context and museum and local learning resources with community participation; 2) to develop of creative leaning media by using museum and local learning resources with community participation; 3) to evaluation using creative leaning media by using museum and local learning resources with community participation and 4) to purpose model and guideline using creative leaning media by using museum and local learning resources with community participation. The subjects were community leaders, cultural leaders, headmen, local wisdom men, experts in museum and local learning resources and students from 4 local area by non probabilistic sampling example: purposive sampling. The research instruments were: 1) surveys form 2) structure interview 3) focus group discussion items 4) media for learning 5) media evaluation form and 6) students satisfaction evaluation form.

The results of the study were as follows: 1) In the community context and museum and local learning resources 4 local area in could 1) Em Charoen Art Gallery, Tha Muang district, Kanchanaburi province 2) Bot Prok Pho, Wat Bang Kung, Amphawa district, Samut Songkhram province 3) Don Kai Dee Benjarong Village, Kratumban district, Samut Sakhon province and 4) Nong Ratchawat Archaeological Site, Nong Yasai district, Suphanburi province, museum and local learning resources community need media for learning and media for public relations every area. 2) The leaning media development by using museum and local learning resources with community participation 12 medias in could: three of software multimedia, four of video, four of printed media and one website 3) The leaning media evaluation by experts was at the highest quality and the students who learned via the creative leaning media by using museum and local learning resource showed their satisfaction at a high level.

Keywords: Media for Learning, Educational Technology, Community Participation, Creative Learning, Museum and Local Learning Resources